

Soru anlamı taşımayan fiil cümlelerinde yüklemden önceki öge vurgulu öge olmaktadır.

1-Bu bilgiler ışığında aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne vurgulanmıştır?

- A. Uzun zamandır beklediğim işi nihayet bitirmiş.
- B. Avlunun ortasında boylu boyunca uzanan çınar ağacı kesildi.
- C. Bilgisayarda güzel bir oyun oynadım.
- D. Seni ve kardeşini evde bekliyorum.

2-Aşağıdaki ara sözlerden hangisi öznenin açıklayıcı durumundadır?

- A. Ahmet Bey, bizim patron, bu ay bize ikramiye verdi.
- B. Bizim oralarda, Karadeniz’de, her mevsim yağış olur.
- C. Sen doğduğunda, 2000 yılında, ben 30 yaşındaydım.
- D. Kitapları, bize dost olan arkadaşları, unutmayın.

3-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde vurgu farklı bir ögededir?

- A. Bugün seni okulda kim dövdü?
- B. Ben gelmeyeceğim sizinle.
- C. Hasan mı ders çalışıyor?
- D. Bize ekmek mi aldınız?

4- Aşağıdaki ara sözlerden hangisi nesnenin açıklayıcı durumundadır?

- A. Bizim arkadaş, hani şu uzun boylu olan, okulun basketbol takımına seçilmiş.
- B. Leylekleri, göçmen kuşları, çok severim.
- C. İstanbul’a, Osmanlı’nın başkentine, her gidişimde farklı duygular hissedirim.
- D. Bizim mahallenin muhtarı, Muhtar Mehmet, bu seçimde yine aday olacaktı.

Soru kelimesiyle yapılan cümlelerde vurgu soru kelimesi sağlayan sözcüktedir. Yani hangi ögeyi buldurmaya yönelik soruysa vurgu da o ögededir.

5-Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde vurgu yer tamlayıcısı üzerindedir?

- A. Bu haberi kimden duydun?
- B. Sen neyi düşürdün?
- C. Bizimle neden görüşmüyorsunuz?
- D. Sizinle ne zaman görüşelim?

6-Aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yer tamlayıcısıdır?

- A) —Akşam neredeydiniz?
—Maçta.
- B) —Hediyeleri kime verdin?
— Dostuma.
- C) —Baban işten ne zaman gelir?
— Akşam.
- D) —Top oynarken neyi kırdınız?
— Annemin en sevdiği vazoyu.

“Masanın üzerindeki çeşit çeşit çiçekler çok güzel görünüyordu.”

7- Bu cümlemin öge dizilişi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A. Özne –yüklem
- B. Özne-nesne- yüklem
- C. Özne- zarf tümleci –yüklem
- D. Yer tamlayıcısı-nesne-zarf tümleci-yüklem

“Kim, nereden ne zaman gelecekmiş?”

8- Bu cümlemin öge dizilişi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A. Özne –yer tamlayıcısı- zarf tümleci- yüklem
- B. Özne-nesne- yer tamlayıcısı- zarf tümleci- yüklem
- C. Özne- zarf tümleci- yüklem
- D. Özne –yer tamlayıcısı- yüklem

9-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öge sayısı diğerlerine göre daha azdır?

- A. Ali, Mustafa'yı, parka çağırırdı.
- B. Her şeyin güzel olacağını düşünüyordu.
- C. Hayatımın en güzel anlarıydı.
- D. Hüseyin Bey, okulumuzun en iyi öğretmenlerindendir.

10- “Kitap” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözde özne görevinde kullanılmıştır?

- A. Kardeşim yeni bir kitap almış.
- B. Sen kitapların kıymetini bil.
- C. Kitapta yeni bir serüven başladı.
- D. Kitap, insanların sessiz dostlarıdır.

“Pazartesi günü ben mi okuldan kaçmışım?”

11-İfadesinde soru edatı hangi ögeyi buldurmaya yönelik kullanılmıştır?

A. Özne	B. Nesne
C. Yüklem	D. Yer Tamlayıcısı

12- Aşağıdaki ara sözlerden hangisi herhangi bir ögenin açıklayıcısı değildir?

- A. Zalımın kızı, bizim hatun, beni çok kıskanıyor.
- B. Küçük kardeşime hediye, kumandalı araba, aldım.
- C. Golcü futbolcu, Ronaldo, rekorlara doymuyor.
- D. Bizim köyde, beni ilgilendirmiyor, altın bulunmuş.

Öğretmen vurgu konusunu işledikten sonra dört öğrenciden farklı öğeleri vurgulayacak cümleler yazmasını istemiştir. Öğrencilerin yazdıkları cümleler:

Berk: Bu akşam sizinle sinemaya gidelim.

Nazlı: İki haftadır kitap okuyorum.

Hilal: Bu saatte açık marketi nereden bulayım?

Halil: Geçen sene mi kaza geçirdiniz.

Öğretmen cümleleri okuduktan sonra iki öğrencinin aynı ögeyi vurgulayan cümleler yazdığını görmüştür.

13-Aynı ögeyi vurgulayan öğrenciler kimlerdir?

A. Berk-Hilal	B. Nazlı-Halil
C. Hilal-Halil	D. Berk-Nazlı

14-Aşağıdaki cümlelerin hangisi sadece özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A. Sokaklardan gelen gürültü bir türlü kesilmiyordu.
- B. Sensiz geçen günlerin acısını anlatamam.
- C. Kardelenler, dağların en güzel çiçekleridir.
- D. Fakirlerin umudu biterse, yaşamak istemez.

15- “... gelmiyordu.” cümlesindeki boş yere hangi ifade getirilirse zaman kavramı vurgulanmış olur?

- A. Kardeşim gurbetten
- B. Bakkala gönderdiğim çocuk
- C. Beklediğim ürünler
- D. Misafirler şimdi

CEVAP ANAHTARI

- 1-C
- 2-A
- 3-D
- 4-B
- 5-A
- 6-B
- 7-C
- 8-A
- 9-C
- 10-D
- 11-A
- 12-D
- 13-A
- 14-C
- 15-D

